

Le roi triste

Vijfvoudig portret van koning Boudewijn op zondagmorgen

BRUSSEL - Op 31 juli zal het tien jaar geleden zijn dat koning Boudewijn stierf. Tijdens een vakantie in zijn buitenverblijf in Motril, in Spanje, bezweek hij aan een hartstilstand. Dat overlijden wordt de komende weken overal in het lang en het breed herdacht. Ook op Radio 1. In de plaats van 'Titaantjes' hoort u op zondagochtend 'Boudewijn - een koningsstuk in vijf bedrijven'. Na afloop, in augustus, wordt de reeks 'Bwana Kitiko' herhaald.

Herinnert u zich de augustusmaand van 1993 nog? Het land wekenlang op de rand van een zenuwzinking. De lange rij wachtenden voor het koninklijk paleis. Het nieuws flirtte met de meligheid, maar de dood de koning bleef in de herinnering gegrift. Op één op andere manier was de grijze, saaie, triestige Boudewijn er toch in geslaagd om gedurende de 42 jaar van zijn koningschap de harten te beroeren.

Legende

'Boudewijn' ligt in het verleden van de series 'Het leven gelijk het leven is' over Louis-Paul Boon, 'Bwana Kitoko', 'Bomans & Bomans' en 'Vlaanderen voor de Leeuwen' die Pat Donnez en zijn team de voorbije zomers lieten horen. In vijf afleveringen wordt nagegaan wie Boudewijn was. Dat gebeurt vooral aan de hand van archiefmateriaal en van talrijke getuigenissen, onder meer van alle nog levende premiers, maar ook van hofpersoneel, historici, journalisten, bedrijfsleiders, sportlui en gewone Belgen die de koning wel eens hebben ontmoet.

Er wordt insgelijks geput uit de literatuur, onder andere uit 'Brief aan Boudewijn' en 'De tuinman van de koning', van Walter Van den Broeck, en 'Une paix royale', van Pierre Mertens. Twee acteurs spelen Boudewijn, respectievelijk als kind en als oudere man. Hun teksten zijn gebaseerd op de dagboeken die de koning bijhield en op gesprekken met intimi.

Over de doden niks dan goeds. Dat geldt des te meer voor do-

den met blauw bloed. Toen Boudewijn overleed, gingen er stemmen op om hem heilig te verklaren. Hij had echter ook enkele zeer verkeerde vrienden in het hart van Afrika, hij bleef niet onbesproken bij de moord op Lumumba, hij had verregaande sympathieën voor een extreem-katholicisme, hij viel uit zijn rol bij de abortusaffaire, er waren speculaties over zijn relatie met prinses Lilian en zelfs na zijn dood, zie het klooster in Opgimbe, bleek zijn wil boven de wet te staan.

Komen die dingen ook aan bod of horen we alleen maar de legende? Pat Donnez: "U moet noch smeutige verhalen, noch een heiligenleven verwachten. We laten niet alleen supporters aan het woord, maar ook overtuigde republikeinen. Ik mag u ook verzekeren dat de premiers die met Boudewijn hebben gewerkt, geen blad voor de mond nemen. Er worden mythes doorprikt. In de eerste aflevering hebben we het onder meer over het auto-ongeval in Küsnacht waarbij koningin Astrid, de moeder van Boudewijn, om het leven kwam. Met zoveel woorden wordt gezegd dat Leopold 3, die aan het stuur zat, veel te hard reed."

Mysterie

De eerste aflevering draagt de titel 'De wees van Laken' en gaat over de jeugd van Boudewijn. Hij werd geboren op 7 september 1930 als tweede kind van prins Leopold 3 en prinses Astrid. Hij had een oudere zus, Joséphine-Charlotte, en een jongere broer, Albert. Zijn jonge jaren komen heus

Pat Donnez (inzet): "Boudewijn is een mysterie. Een droeve, verlegen man. Hij was niet alleen de ernstigste van alle Coburgers, hij was de ernstigste van alle Belgen."

Foto's Belga/JH

niet uit een sprookjesboek. Pat Donnez: "In 1934 verongelukt zijn grootvader, koning Albert. In 1935 verliest hij zijn moeder. Hij lijdt aan verlatingsangst en draagt voortaan een zakdoek bij zich waaraan het bloed van zijn moeder kleeft. Zijn opvoeding is er één waarbij werkelijk alles is georganiseerd. Dan komt de oorlog. Na de oorlog de koningskwestie, waarbij zijn vader in het nauw wordt gedreven en hij wordt verplicht om zelf koning te worden."

"Boudewijn is een mysterie. Een droeve, verlegen man. Hij was niet alleen de ernstigste van alle Coburgers, hij was de ernstigste van alle Belgen. *Le roi triste*. Dat heeft ten dele met zijn jeugd te maken, maar ook met zijn karakter: hij was nu eenmaal een zwaarmoedig figuur en dat beter niet toen zijn huwelijk kinderloos bleek te zullen blijven."

Jaak VANDYCK

'Boudewijn', Radio 1, zondag 9.05 uur (herhaling om 22.05 uur)